

**Referat af bestyrelsesmøde fredag d. 3. november 2017 kl.
12:30 i Morsø Forsyning.
Sted: Forsyningens mødelokale, Det Gamle Rådhus,
Nørregade 3, Nykøbing Mors**

Deltagere:

Uffe Korsgaard (UK) (formand og mødeleder)
Peter Therkildsen, PT (næstformand). Gik efter pkt. 1.3
Poul Kristensen (PK)
Vagn Kidmose (VK). Gik kl. 15, under pkt. 1.2.
Niels Kr. Østergaard (NKØ). Gik efter pkt. 1.3
Allan Riis Larsen (AL)
Jesper Kirk (JK). Gik efter pkt. 1.3
Gitte Guldberg (GG, direktør, referent)
Vivian S. Søndergaard, økonomichef deltog i alle punkter.
Jan Snæver A., ledningschef deltog i punkterne: 1.1, 1.2 og 2.1 (ledningsnettsdelen blev taget under pkt. 1.1)
Toke Larsen, projektchef deltog i punkterne: 1.1, 1.2 og 2.1 (projektdelen taget under pkt. 1.1)

Dagsordenen var som følger:

1. Indstillings punkter

- 1.1 Budgetopfølgning pr. 30.09.2017 for drift og anlæg i Morsø Forsyningsselskaberne
- 1.2 Forslag til drifts- og investeringsbudget 2018 samt fremadrettet investeringsprognose for selskaberne i MF
- 1.3 Lukket
- 1.4 Lukket

2. Orienteringspunkter

- 2.1 Status på drift og anlæg
- 2.2 Lukket

3. Drøftelses punkter

4. Eventuelt

1. Indstillings punkter

Dagsordenen blev godkendt

Ad 1.1)

Budgetopfølgning med kommentarer blev gennemgået.

Indstilling: Bestyrelsen bedes godkende og tage budgetopfølgningen til efterretning.

Beslutning: Indstillingen følges.

Ad 1.2)

Forslag til budgetter og takster for selskaberne blev gennemgået.

Indstilling Morsø Forsyning:

Bestyrelsen bedes godkende driftsbudget 2018.

Beslutning: Indstillingen følges.

JK har generelt følgende kommentarer til budget 2018:

”Jeg noterer mig, at det rundsendte budget ikke indeholder de 3 centrale elementer, nemlig resultatopgørelse, balance og likviditet – med direkte mulighed for afstemning.

For mig at se er budgettet ikke af en sådan detaljeringsgrad, at det giver nogen reel mulighed for at bestyrelsen kan følge ordentlig op herpå.”

Indstilling Morsø Spildevand:

Bestyrelsen bedes godkende/vedtage:

- **Driftsbudget 2018**
- **Anlægsinvesteringer for 2018 og herunder den fremtidige anlægsprognose**
- **Variabel takst: Indstillingen er, at taksten på 37,00 kr./m³ ex. moms ikke er tilstrækkelig i forhold til at kunne afdrage den store gæld samtidig med der investeres. Hertil kommer at det vil være uhensigtsmæssigt at bevare taksten i forhold til den lovmæssige økonomiske regulering, j.fr. beskrivelsen i budgetkataloget. Det indstilles at taksten hæves til 39 kr./m³ ex. moms.**
- **Takstblad med indeksreguleret fast bidrag og tilslutningsbidrag**
- **Forventet låneoptag afhængig af, den af bestyrelsen, valgte takst.**

Klimatilpasning:

Realiteterne vedr. Nykøbings spildevandsledningsnet i forhold til klimatilpasning og Orbicons rapport blev gennemgået. I den forbindelse var der fremsendt en historisk beskrivelse for udviklingen af spildevandsledningsnettet siden 1917. Denne udvikling danner grundlag for hvordan der kan ageres i dag, når spildevandsledningsnettet skal renoveres.

Orbicons klimarapport indeholder en klimadel der vedrører Markedsgade og en klimadel der vedrører den gamle golfbane, samlet set en udgift vurderet til 14,2 mio. kr. Rapporten beskriver to områder som skal stuve overfladevandet, således det står stille og sediment kan bundfældes. Løsningen forudsætter at, der for den del der vedrører den gamle golfbane, er sket en separatloakering eller en LAR-løsning i Dueholmcenterkvarteret. Området er vanskeligt at grave i. Den forudsatte LAR løsning er ikke indeholdt i de 14,2 mio. kr., men forudsættes udført inden/i forbindelse med det foreslåede klimaprojekt. Det betyder at andre investeringsprojekter der kan give driftsbesparelser må udsættes, hvis den nuværende takstpolitik skal bibeholdes. Det er derfor vigtigt at denne del bliver afklaret inden der tages stilling til om det beskrevne klimaprojekt skal udføres. Til afklaringen er der afsat 400.000 kr. i driftsbudget 2018, hvilket vil betyde en ekstra udgift, som vil belaste benchmarkingen. I forvejen blev der sidste år driftsført 450.000 kr. til forundersøgelser vedr. klimatilpasning i Nykøbing Enge. Hertil kommer forventede udgifter i 2017 på 150.000 kr. og 400.000 kr. der specielt vedrører Markedsgadebassinnet. LAR løsningen vil inddrage vejareal til bortledning af overfladevand i kanaler. Det skal derfor afklares med kommunens vejafdeling om det praktisk kan lade sig gøre. Endvidere skal der ske en afklaring vedr. ændringer af Landvindingslagets vedtægter i forhold til udgiftsfordeling af anlægs- og driftsomkostninger blandt de der har gavn af anlægget. Orbicons rapport giver ydermere anledning til en del uafklarede spørgsmål vedr. de fremtidige driftsomkostninger af klimabassinene, som også skal afklares.

På mødet blev der skitseret alternative løsninger til klimaprojektet, hvor afvandingen af Nykøbing fordeles på to veje med pumpekapacitet: 1: Pumpestation med lukkeskod ved udløbet af Helligåndsåen i havnen kombineret med 2: Eghøj Pumpestation. Det vil være en mere sikker og mindre driftstung afledning af overfladevand til fordel for den lavt liggende del af Nykøbing. Denne løsning vil dog betyde at der ikke kan ske bundfældning i en klimaløsning i den gamle golfbane. Løsningen som Orbicon skitserer, vil ikke medføre vandfyldte permanente søer, men et område som vil variere i sin fugtighed. Over tid vil siv og andet vegetation være dominerende, og området vil fremstå meget lig som det er i dag. Det skal afklares politisk om man ønsker denne bundfældning/klimaløsning og dens følgeomkostninger i forhold til en mere driftssikker klimaløsning med 2 pumpeveje. Lige meget hvilken løsning der vælges, vil der være en omkostning på 2,5 mio. kr. i 2018 til etablering af pumpestation og skod ved Helligåndens udløb. I den forbindelse vil det være økonomisk fordelagtigt at forberede den alternative løsning til klimaprojektet, hvis det er den der vælges.

Beslutning: Taksten bibeholdes på 37,00 kr./m³, hvilket afstedkommer at der med et investeringsniveau på 27,97 mio. kr. skal lånes 21,067mio. kr. i Kommune Kredit med garantistillelse fra Morsø Kommune. Øvrige indstillinger følges.

PK vil, på baggrund af gennemgangen af den alternative løsning og ovenstående, sørge for at bringe en politisk afklaring vedr. nødvendigheden af en bundfældning i den gamle golfbane op på UTM-møde. Endvidere skal det også findes ud af om UTM har overvejet at bringe området i spil til et statsligt vådområdeprojekt. Der vil kunne give meget mere bynær kultur, end de to stuvningsområder for regnvand i klimaprojekterne. Administrationen skal desuden foreligge den alternative løsning for embedsmændene i Morsø Kommune.

JK har generelt følgende kommentarer til budget 2018:

”Jeg noterer mig, at det rundsendte budget ikke indeholder de 3 centrale elementer, nemlig resultatopgørelse, balance og likviditet – med direkte mulighed for afstemning.

For mig at se er budgettet ikke af en sådan detaljeringsgrad, at det giver nogen reel mulighed for at bestyrelsen kan følge ordentlig op herpå.”

Indstilling Morsø Vand:

Bestyrelsen bedes godkende:

- Driftsbudget 2018
- Anlægsinvesteringer for 2018 og herunder den fremtidige anlægsprognose
- Uændret variabel takst på 4,78 kr./m³ ex. moms og ex. statsafgifter
- Takstblad med indeksreguleret fast bidrag og tilslutningsbidrag
- Forventet låneoptag på 2,2 mio. kr.

Beslutning: Indstillingen følges.

JK har generelt følgende kommentarer til budget 2018:

”Jeg noterer mig, at det rundsendte budget ikke indeholder de 3 centrale elementer, nemlig resultatopgørelse, balance og likviditet – med direkte mulighed for afstemning.

For mig at se er budgettet ikke af en sådan detaljeringsgrad, at det giver nogen reel mulighed for at bestyrelsen kan følge ordentlig op herpå.”

Indstilling Morsø Varme:

Bestyrelsen bedes godkende:

- Driftsbudget 2018
- Uændret variabel takst på 450 kr./MWh
- Uændret takstblad

Beslutning: Driftsbudget 2018 godkendt. Vedtagelse af den endelige takst afventer de forventede udgifter for renovering af ledningsnet i Fårupparken, idet Morsø Kommune d. 25/10 2017 besluttede at udføre belægningsarbejder i Fårupparken i 2018. Det var ikke muligt at afdække takstbehovet grundet den korte tid fra kommunens beslutning og til nærværende bestyrelsesmøde.

JK har generelt følgende kommentarer til budget 2018:

”Jeg noterer mig, at det rundsendte budget ikke indeholder de 3 centrale elementer, nemlig resultatopgørelse, balance og likviditet – med direkte mulighed for afstemning.

For mig at se er budgettet ikke af en sådan detaljeringsgrad, at det giver nogen reel mulighed for at bestyrelsen kan følge ordentlig op herpå.”

Ad 1.3) Lukket

Ad 1.4) Lukket

2. Orienteringspunkter

Ad 2.1)

Administration

GG skal holde et oplæg på et møde i Erhvervsrådet d. 22/11 2017 om hvordan der købes ind i MF.

I administrationen gøres der klar til årsafregningen. Alle private vandværker er kontaktet med henblik på aftale om køb af målerdata til afregning af spildevand. Flere vandværker er overgået til fjernaflæste målere, hvilket betyder at vi kan købe flere aflæsninger, i stedet for at hente dem hos kunden.

Medlemskab af Shared A/S

På sidste bestyrelsesmøde blev der bedt om en opdatering vedr. Shared samarbejdet. MF har nu været medlem af Shared i 7 måneder. MF er med den indgåede aftale med Shared, forpligtiget til minimum et års medlemskab, der kan opsiges med ½ års opsigelsesfrist.

Besparselsen forventes i 2017 at være 235.587 kr. Udgiften til medlemskabet i 2017 beløber sig til 208.332 kr. og for 2018 287.000 kr. Hertil kommer besparelsen i tidsforbruget i MF hvis selskabet selv skulle have udført udbud/tilbudsindhentningen.

Udover de i notatet nævnte, forventes/overvejes der pt. kommende udbud/tilbudsindhentning via Shared:

- Teknisk rådgivning
- Konsulenter og advokater
- Elektriker ydelser
- Energi
- VVS-ydelser
- Tele/data
- Slamdisponering
- SRO anlæg
- IT-udstyr
- Cloud løsning

Værker

Øster Strand Renseanlæg

Proces teknisk er anlægget indkørt til behandling af almindeligt husholdningsspildevand.

Arbejdet med opsporing af indtrængende fjordvand har siden sidst båret frugt, vi har fundet en graverende kilde i Nørregade, der ved højvande aflaster fjordvand til spildevandssystemet. Fejlen er efterfølgende midlertidigt proppet med spærreanordning. Vi arbejder fortsat intens med indsivning af vand i vores systemer, da vi på renseanlægget ved højvande fortsat modtager fjordvand, hvor saltindholdet i perioder hæmmer processerne.

Særbidrag/Slamapp

I henhold til lovgivningen skal der afregnes for virksomheder med særligt forurenede spildevand samt andre der afleverer spildevand der kræver ekstra behandling. I 2018 monteres en brovægt på renseanlægget ved modtagerstationen for spildevand. Brovægten skal fungere som dokumentation overfor virksomheder og bruger af modtagerstationen. Brovægten integreres i en slamapp, således at vi altid har kontrol med tilførte mængder til anlægget, og hvor de kommer fra.

Beton fundamenterne for 8 stk. omrører er nu på plads i procestankene, dette har bidraget betydeligt til en mere stabil drift.

Entreprenør arbejder pt. på færdiggørelse af arealer omkring bygværker samt driftsbygningerne. Arbejdet forventes tilendebragt 2017. jf. kontrakt.

Karby og Sundby renseanlæg

Der udskiftes bundbeluftere i procestankene på begge renseanlæg. Der er planlagt el-teknisk gennemgang af de 2 anlæg.

Der er renoveret en automatisk rist på anlægget i Karby.

Vandværker

Udskiftning af vandmålere kører fortsat, arbejdet forventes tilendebragt 1. kvartal 2018. Der er en del udfordringer omkring lejeboliger, da montørerne kører forgæves ved mange lejemål.

I forbindelse med egenkontrol (Bactiqant) blev der konstateret et problem med vandkvaliteten på Floravej. Dette viste sig at være en lækage på Gasværksvej der efter reparation blev udskyllet med brandhanevand i området. Problemet er løst.

Der har på det seneste været skrevet en del om fund af forurening med pesticidet desphenyl-chloridazon i drikkevandsboringer. Flere forsyninger har i den forbindelse lukket deres boringer. MF har analyseret for pesticidet og fundet at grænseværdierne overholdes ved begge vandværker.

Varmepumpen har stået stille i perioder pga. fejl i systemet. Efter gennemgang af installationen er det konstateret at systemet ved installation kun har fået monteret et fejlsignal, som melder Fejl eller Ok. Dette betyder, at hver gang der meldes fejl skal hele systemet undersøges for at finde fejlen. Der arbejdes pt. på at finde en bedre løsning vedr. fejlsignaler.

Det har ved nøje granskning af afgiftsområdet vist sig, at der kan fratrækkes flere afgifter for elforbruget end først antaget. Det betyder at der nu er et overskud for Morsø Vand ved salg af energi til Morsø Varme. Det har stor betydning for Morsø Varme at kunne købe den noget billigere varmpumpeenergi sammenlignet med den dyrere naturgas.

Varmeværket

Driften på værket går planmæssigt.

Ledningsnet drift og anlæg

Spildevand

Tilbageløbet i Helligåndsåen via en utæt højvandsklap i udløbet ved havnen er nu ved at blive udbedret. Der bliver monteret en ny højvandsklap i udløbsrøret på havnen. Overløbene fra spildevandssystemet til Helligåndsåen skal derefter ændres, så de bliver placeret i brønde eller bygværker, så de fremover kan serviceres eller lukkes når der bliver behov for det. I overløbet i Nørregade har der, når vandstanden i Fjorden steg til 0,65 m over DNN, løbet 1500-2000 m³ saltvand ind i spildevandssystemet og videre ind på renseanlægget. Dette er nu stoppet ved at der er monteret stopbolde i de 2 rørgennemføringer.

Renoveringen af pumpestationen på *Præstegårdsvænget* i Tæbring er ved at være klar til igangsættelse. Der er erhvervet jord til en ny placering og indhentet dispensation fra strandbeskyttelseslinjen fra Kystdirektoratet.

Ligeledes er projekteringen af ny pumpestationen på *Vestmorsvej 52*. Denne pumpestation kan erstatte 3 pumpestationer, der alle er nedslidt og skulle renoveres, de kan så i stedet nedlægges.

Der konstateres flere og flere henvendelser på fejl fra husstandspumpestationerne. Med det store antal husstandspumpestationer, ca. 600 stk., og pumpestationernes alder taget i betragtning, må det forventes at det bliver ved sådan fremover.

Øster Jølby til Østre Strand Renseanlæg kloaktransportledning:

Projektet er årets sidst igangsatte større anlæg.

Øster Jølby pumpestation er bestilt. Der er afholdt udbud på de styrede underboringer, der skal samle spildevandet fra Øster Jølby i den nye pumpestation.

Det billigste bud på styret underboring er så fordelagtigt, at det gør, at det vil være fordelagtigt også at underbore trykledningen fra Elsø Kær Pumpestation til Food Parken Pumpestation. Og ligeså at underbore den gravitationsledning i Erslev Mejeriby, der måtte opgives at strømpefore i foråret. De to projekter Øster Jølby-Østre Strand og strømpeforing Erslev Mejeriby afsluttet som eet projekt.

Øster Jølby Pumpestation bliver 11 meter dyb, og der skal laves en dyb grube til en melleibrønd. Arbejdet med gravning af hullet til pumpestationen, er bestilt hos samme entreprenør, som tilbød spunset gravekasse i Toftegade. Det udløste en anlægsbesparelse, og licitationsprisen fra Toftegade videreføres.

Det vil derfor være realistisk forventning, at ledningerne, og Øster Jølby Pumpestation vil være i jorden i år, men ikke driftssat.

Åben Land kloakering:

Åben land kloakering består stort set i at udlevere husstandspumper til grundejers kloakmester, når denne skal kloakere ejendommen. Pumperne afhentes løbende fra mellemlager på Østre Strand Renseanlæg. Der må ses bort fra Spildevandsplanens Tillæg 5, pga. ændret lovgivning omkring tidsfristforlængelse og låneordninger. Trykledningerne er i jorden. Opgaven er, at få afsluttet aktiviteten, efter den tumult den ændrede lovgivning forårsagede. Det giver en del administrativt arbejde i MF.

Sejerslev regnvandsbassin:

Der blev etableret ny separatkloak her i 2011-12 i den forbindelse blev bassinbunden etableret. Hele Sejerslev nord kloak blev etableret uden grundvands-sænkning. I år har den abnorme nedbør gjort, at det hele sejler i vand. Tidsfristen for anlægsarbejdet er 4. december 2017. Med så megen vejrlig og grundvand, kan Morsø Spildevand i praksis ikke håndhæve tidsfristen for anlæggets færdiggørelse. Der er udført udløbsledning, og udløb for det omfangsdræn, der skal være om bassinet. Frost og tørvejlr vil kunne gavne det fortsatte arbejde.

Østerbakken i Vils kloakering i byggemodning:

Anlægget er afsluttet og afleveret i maj.

Fasanvej separatkloak, etape I:

Kommunen har inviteret en række grundejere omkring bassingrunden til at give indspark til, hvordan de mener bassinet skal se ud. Hvilket forventes at være et "amøbe-formet" bassin, der ikke har hegn. Morsø Forsyning har ikke modtaget resultatet af høringen

Når "amøbe-formen" er på plads, vil den inden om-projektering hos Cowi, skulle vurderes for Morsø Spildevands meromkostninger til at drifte den. Det oprindelige bassin var designet til at opnå stort volumen for mindst graveri, og herved opnå billig drift.

Tilladelsesmæssigt vil sagen skulle starte forfra. Det forventes, at der til bestyrelsesmødet kan oplyses aktuel sagsbehandlingstid på sager vedrørende dispensation for kystbeskyttelseslinjen i Naturstyrelsen. Mange "hvis-er" vil kunne argumentere for, at man i stedet for bassinet kunne fremskynde separatkloak i bassinets opland i 2018, hvilket også vil betyde en mere sikker tidsplan omkring bassinet i 2019.

Markedsgade regnvandsbassin:

Med initiativerne omkring Orbicons rapport, omtalt særskilt på dagsordenen, er Markedsgade ikke et traditionelt regnvandsbassin, udført af Morsø Spildevand. Der vil skulle udføres som et kommunalt ejet klimaprojekt i stedet. Regnskabet for Markedsgade regnvandsbassin opsamler de omkostninger Morsø Spildevand har til forundersøgelser omkring klimaprojektet.

Undersøgelse af Dueholmcentret:

Der er udført strømpe-TV af den del af Dueholmcentret, som kommunen i foråret satte i spil. Hvor Gasværksvej var opprioriteret, og blev behandlet i særskilt dagsordenspunkt i bestyrelsen. Morsø Kommunes klimaprojekt, som skitseret i Orbicons nævnte rapport gør dog, at der bør udføres strømpe-TV i det område af Aagade pumpestations opland, der ikke var omfattet af tidligere Strømpe-TV i Dueholmcentret.

Dueholmcentret virker med de seneste meldinger fra kommunen til at være sparket til hjørne, undtagen Gasværksvej og Klostertorvets P-plads. Så anlægget "undersøgelse af Dueholmcentret", kan lukkes med den udførte forundersøgelse.

Klimatilpasning:

MS er af Morsø Kommunes forvaltning anmodet om at tage stilling til, om MS ønsker, at der arbejdes videre med klimatiltagene, ud fra Orbicons rapport.

Af hensyn til at afdække den økonomi, der måtte ligge i de forskellige løsninger, bør problemstillingerne afklares endeligt. Ikke mindst af hensyn til at beskytte de investeringer, der har været i det langvarige udredningsarbejde, der ligger til grund for skitseforslagene. Men også af hensyn til de problemstillinger der henligger uløste, idet både de tekniske klimaløsninger og efterslæbet efter vandsektorens vedtagelse objektivt set, endnu ikke er afklarede. Punktet blev gennemgået under pkt. 1.2.

Vandforsyning:

Udskiftningen af vandforsyningsledninger på Kærvej skrider planmæssigt frem, og følger kloakeringsprojektet. Når arbejdet er færdigt, vil hele fuglekvarteret være samlet i en sektion, hvor det fremover vil være muligt at måle tomgangsforbruget, for hurtigere at kunne sætte ind ved evt. lækager i

området. Der er også skiftet en strækning på Frydsbrøndsvej, hvor dimensionen på rørene er øget for at sikre den nødvendig forsyning til fuglekvarteret. Fra Frydsbrøndvej og ned mod Jernbanevej skiftes de gamle støbejernsrør. Her med mindre dimension på ledningen, da den gamle distributionsledning, der kommer fra rundkørslen via Gasværksvej tages ud af drift.

Renovering af vandledningen i den nordlige del af Gasværksvej har Morsø Vand afventet Morsø Kommunes projekt for renoveringen af belægningen på Gasværksvej. Morsø Vand har meddelt Morsø Kommune at det ikke længere er muligt at afvente projektet. I forbindelse med forberedelse til projektet, blev der i sommers etableret en forbindelse i den ende af Gasværksvej som forbinder Gasværksvej op mod fuglekvarteret. Den uro der skabes i jorden ved etablering af ny ledning i området, har forårsaget flere brud på den gamle ledning i Gasværksvej. Det har jfr. ovenstående ført til problemer med vandkvaliteten på Floravej. Morsø Kommune er orienteret om dette på koordinationsmøde d. 25.10.2017

Varmeforsyning:

Det har i et stykke tid været planlagt at udskifte varmforsyningsledninger i Fårupparken. Der har været en del reparationsarbejder i området, da ledningsanlægget er meget nedslidt. Ved koordineringen med andre der har interesse i området, har Morsø Kommunes UTM-udvalg d. 25/10 2017 besluttet, at udskifte belægningen i området. Det kan først blive forår 2018, når fyringssæsonen er slut.

Ad 2.2) Lukket

3. Drøftelses punkter

Intet.

4. Eventuelt

Intet.